

RAFAEL RIBÓ, SECRETARI GENERAL DEL PSUC

«S'ha acabat l'enfrontament»

Enfrontar-se al «pujolisme» i al «felipisme» és un dels objectius del nou secretari general del PSUC, Rafael Ribó. Això, juntament amb el canvi profund d'algunes estratègies polítiques.

Carles Ruiz

Des de fa una setmana, Rafael Ribó és el nou secretari general del PSUC, que aquesta setmana compleix el cinquantanari. Té quaranta anys i observa el panorama polític amb «optimisme vitalista», tot i que és conscient de la «difícil situació» per la qual travessa el seu partit i l'esquerra en general. Aquest professor de Teoria de l'Estat auscultava les possibles fissures de «les dues hegemonies» que s'emporten a la plaça de Sant Jaume, a menys de cent metres del seu despatx. Enfrontar-se amb el «felipisme» i el «pujolisme» és un dels seus principals objectius.

—Senyor Ribó, ¿se l'ha de felicitar?

—Se m'ha d'animar i se m'ha d'oferir col·laboració, i jo també he d'animar a col·laborar tothom que cregui en un projecte d'esquerres i nacional a Catalunya.

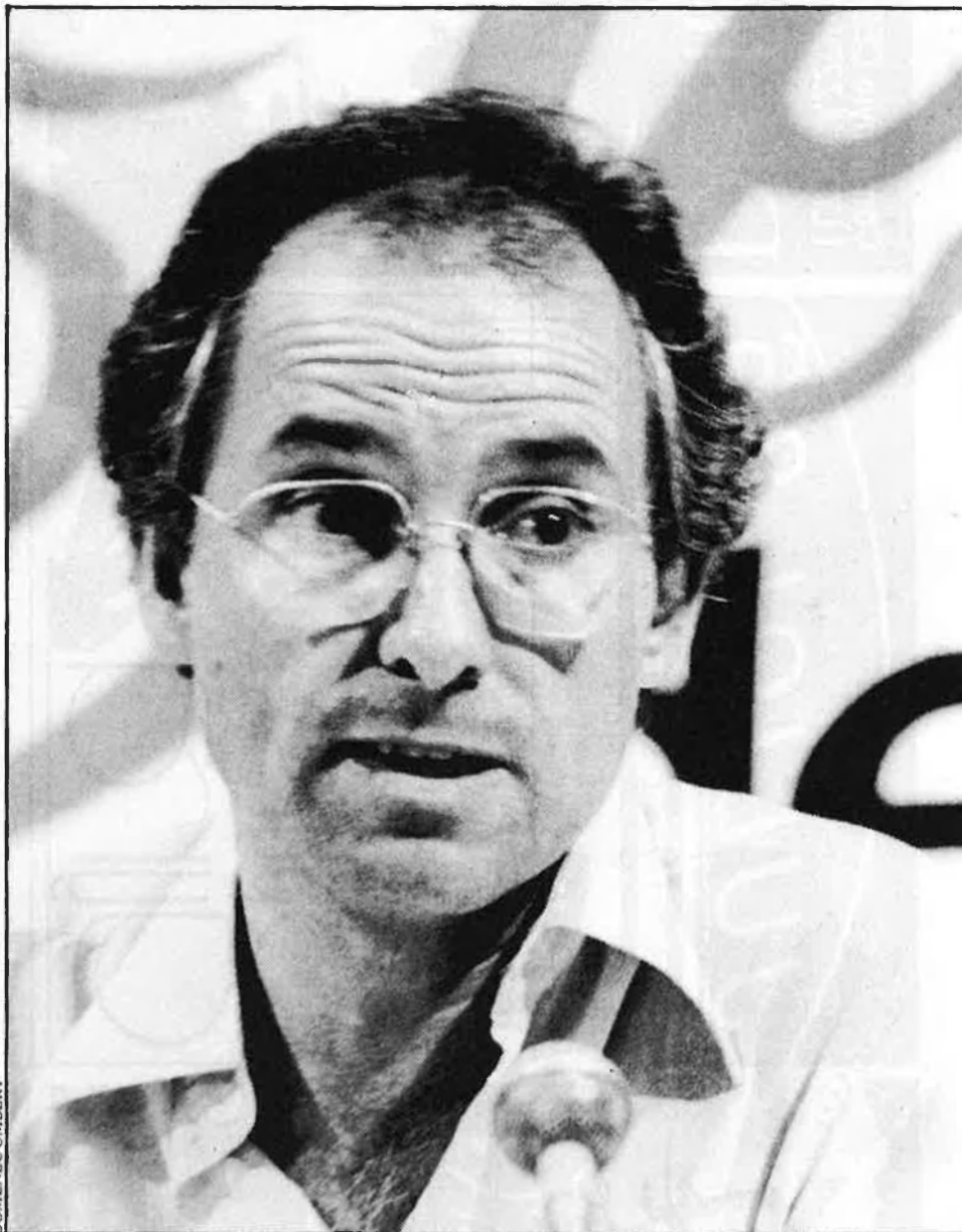
—¿És vosté més atractiu que el «Guti»?

—Jo no crec mai que la política, i més la política d'esquerres, es pugui basar en purs atractius, en el sentit més extern de la paraula...

—Ho dic perquè ja comencen a festejar-lo. El PCC, per exemple, ha dit que serà més fàcil arribar a un acord amb vosté...

—Els sabran perquè ho diuen. Jo he mantingut una posició sobre el tema d'obertura cap a les altres forces polítiques, tant abans com després de la meua elecció, i no crec que l'hagi variada.

—¿Què ha de canviar perquè l'esquerra s'aglutini entorn d'un projecte comú?

DOMENEC UMBERT

—Primer, que ningú s'ho plantegi com una cosa immediata i instantània. Crec que les sumes de sigles o les coalicions improvisades, de vegades, més aviat resten que no pas sumen, i el problema de l'alternativa d'esquerres a Catalunya és un problema molt més profund que les coalicions o les ofertes programàtiques. És més profund perquè és un problema d'hegemonia, que s'ha de contemplar a mig i llarg termini, encara que puguin haver-hi batalles molt immediates que

caldrà abordar. No crec que l'aglutinament de l'esquerra a Catalunya s'hagi de posar en funció de les municipals, però és obvi que alguna resposta puntual s'hi ha de donar.

—¿Què ha passat des del 1977 fins ara?

—Les esquerres a Catalunya eren majoria numèrica electoral l'any 1977. En canvi, ara ens trobem que, a poc a poc, el pujolisme ha anat ocupant majoritàriament les eleccions;

fins i tot a les generals es va aproximar al primer partit.

—*¿Quina n'és la seva anàlisi?*

—Es deu a un problema d'hegemonia, de projecte polític-cultural, i d'haver sabut col·locar, entre els diversos teixits de la societat, aquest projecte. Ningú no negarà que avui el pujolisme ha sabut —de la forma que

d'anar donant pautes d'alternativa. Al mateix temps, s'ha de saber imprimir una dinàmica político-participativa en aquest projecte: que no sigui un projecte dels polítics per dalt, sinó que s'estengui el màxim per diversos àmbits socials.

—*¿Hi ha mesures immediates?*

—Sí, però són aspectes parcials del problema. Per exemple, jo diria que és necessari que l'esquerra tingui un mitjà de comunicació i una política comunicacional pròpia. És obvi que s'ha d'establir un diàleg entre els dirigents dels partits polítics i les forces socials. S'han d'impulsar aquests llocs de trobada que estan sorgint ara: assemblees d'intel·lectuals, de moviments cívic...

—*¿Perquè l'esquerra ha perdut el carrer?*

—Jo no crec que s'hagi perdut el carrer. El que passa és que cada dia surt menys gent al carrer. Hi ha una actitud que es va ficant dins els poders oficials, tant a Catalunya com a nivell de l'Estat espanyol, d'anar cap a un panorama polític cada vegada més americanitzat. Com diu Mac Pherson, això és una espècie de democràcia elitista pluralista. Es convoca la gent a votar cada ics anys en unes opcions autotelegides. Es diu cada vegada més: tu, ciutadà, queda't a casa, compra't un vídeo, però no t'amoïnes que, la política, la portaran els polítics.

Això no només afavoreix el pujolisme, sinó que també s'està difonent des del mateix PSOE. Ni hi ha àmbits socio-polítics de discussió ni organitzacions

socio-polítiques fortes per crear una consciència militant més consolidada enfront d'això. Aquesta batalla, si que l'està perdent l'esquerra. El mateix PSOE, instal·lant-se en això, s'està transformant en una opció d'esquerra verbal, però de liderat carismàtic, d'opinió pública i de *marketing*; el final de l'etapa pot ser el panorama americà, on els partits polítics no només són equips de recanvi segons qui gestiona millor les coses, però no pas per diferències substan-

cial programàtiques o ideològiques.

—*¿Què vol dir ser comunista avui a Catalunya?*

—No hi ha una sola solució a la pregunta, n'hi ha moltes. S'ha de connectar amb la tradició comunista, òbviament. D'altra banda, s'ha d'evidenciar que els tòpics que determina propaganda vol fer circular sobre el comunisme no són reals. És important definir les vies nacionals del comunisme. Jo crec que la millor cosa que convé a la realitat de Catalunya, a la realitat de l'Estat espanyol, és el model que avui defensa el PCI; és a dir, un partit laic —en el sentit que no es demana una definició ideològica catequètica per ser-ne membre—, un partit obert a diverses posicions ideològiques dins la tradició comunista.

—*Vostè també té el somni italià...*

—Jo no he parlat de somni italià. Vaig entregar un article a EL TEMPS, amb motiu del últim congrés del PCI, que vaig titular *Utopia en present*. Els italians saben que hi ha una utopia, però hi caminen i van realitzant-la.

—*¿Quin és el principal obstacle a l'hora d'enganxar la porcellana comunista?*

—No hi ha un obstacle únic, ni hi ha hagut una sola causa per la trencadissa. Hem passat el punt d'inflexió de la corba i estem en un procés de remunta. A poc a poc es tornarà al convenciment que allò més important és primar l'acció política, la iniciativa social. Aquest tema s'ha de lligar amb la recuperació de l'esquerra. No hi ha un procés de recuperació comunista *per se*.

—*Els resultats de les eleccions han servit, com a mínim, de revulsiu...*

—Això és cert i, per primera vegada, sembla ser que hi ha una sèrie de forces polítiques que estan fent un discurs diferent i molt més reflexiu.

—*¿Va ser la precipitació la causa del fracàs electoral de la UEC?*

—No ni hi ha tampoc una sola causa ni és atribuïble només a la coalició. Potser no hi ha hagut temps de fer una pedagogia política davant dels sectors sobre els quals té influència el PSUC i l'Entesa. No hi ha hagut tampoc temps per a transmetre una imatge adequada. Tot això explicaria el perquè de la davallada.

—*Vostè ha dit que cal replantejar el paper del PSUC dins la societat catalana i modificar la manera de dirigir el partit...*

—S'ha de donar pas a les fórmules més innovadores. El partit hauria de sortir molt més dels seus locals i hauria de trobar fórmules més transpa-

«Les coalicions improvisades més aviat resten que sumen».

sigui, manipulant el nacionalisme, etc.— arribar al grau en què molta gent creu identificar Catalunya amb ell. I, és clar, fer front a un projecte polític-cultural només amb armes electorals és un error. Es va perdre la batalla electoral quan feia temps ja s'havia perdut la batalla cultural.

—*¿Com recuperar, llavors, aquesta hegemonia?*

—Primer, definint el projecte, que no és una qüestió de laboratori. No es tracta de reunir-se els experts, sinó

rents de diàleg entre els militants i els simpatitzants. Avui el partit té un capital molt dispers de militants. La feina organitzativa no hauria d'anar tant a recuperar carnets sinó que hauria d'establir aquest teixit entre organització política i organització social. Això demanaria transformacions de formes de treball polític i de veure la concepció organitzativa com a projecció social.

—*Diuen que vostès ha configurat una equip sense haver discutit abans la política que s'ha d'aplicar...*

—El partit té una política definida en els seus congressos i les seves conferències. Jo he explicat com penso aplicar aquesta política i amb quines prioritats: he donat tres prioritats, que són la d'enfortir el PSUC, la d'organitzar una alternativa d'esqueres i la del replantejament de l'espai comunista.

—*¿És vostè el secretari general de totes les tendències del PSUC?*

—En l'únic tema que penso ser inflexible és que partim d'una música nova. Jo no acceptaré que ningú toqui una música antiga davant meu. Les actituds d'enfrontament i de fraccionament, en aquest partit, s'han acabat.

—*¿Com es veu des del PSUC el futur polític i nacional de Catalunya?*

—Catalunya es troba en una situació d'impotència per una manca de claredat sobre la seva consciència nacional. Catalunya hauria de saber plantejar amb tranquil·litat la seva afirmació dins la plurinacionalitat de l'estat, i hauria de plantejar també la seva pretensió de recuperar un liderat.

—*¿Quina és la seva opinió respecte l'afer Banca Catalana i el processament del president Pujol?*

—Jo sóc qui més va criticar el president Pujol, que, com a president de la Generalitat, no va actuar quan s'estava ensorrant un sector bancari i industrial tan important com la Catalunya. En la dimensió penal no vull entrar, perquè entrarà qui hagi d'entrar. Ara bé, jo crec que el plantejament temporal de la querrela és d'una oportunitat política absoluta. No s'hi ha aplicat la mateixa òptica judicial en uns altres casos, com el de Banco Urquijo o com en el d'Explosivos Rio Tinto, on hi ha responsabilitats socioeconòmiques molt importants que no s'han dut als tribunals. A vegades, alguns d'aquests personatges, se'ls ha primat nomenant-los càrrecs oficials de govern del PSOE. I, per últim, això pot desembocar en un veritable problema d'estat, perquè introduirà molta irracionalitat en la política. □

DE CARA A L'ONZE DE SETEMBRE

La independència, nou objectiu de la Crida

L'extensió de l'estratègia de la Crida a tot el país i l'ampliació de les seues reivindicacions nacionals cap a l'independentisme han estat dos dels temes més importants debatuts en la IV assemblea.

Isabel Muntané

La crida a la Solidaritat demanarà el proper 11 de setembre la independència dels Països Catalans. «Defensem la nostra nació. Construïm la independència» serà el lema de la manifestació de la propera diada nacional,

manar ara la independència és un salt qualitatiu, producte d'un desenvolupament lògic que ja estava implícit en els punts bàsics reivindicats per la Crida». Però ara, davant l'augment del sentiment independentista detectat en el si de l'organització i de la societat, «la Crida creu necessari fer un pas en

davant per vertebrar processos que facin avançar els Països Catalans cap a la independència». En aquesta mateixa línia s'ha creat dins la Crida el grup de Joves Independentistes, per coordinar, aglutinar i mobilitzar el sector, i impulsar el sentiment independentista de base.

La IV assemblea general de la Crida va aprovar i ratificar, quasi per unanimitat, totes les propostes dels ponents. Les prop de 1.200 persones que omplien el Palau de Congressos de Barcelona van acordar mantenir l'estratègia política de l'entitat i l'estil d'actuació. Un estil que continuarà basant-se en les mobilitzacions populars, acompanyades de negociacions. En cas que les negociacions fallin, la Crida

«Enfortir el moviment d'alliberament nacional».

segons va aprovar la IV assemblea general de la plataforma.

La Crida vol convocar «diferents forces cíviques i polítiques fidels al nostre país per un 11 de setembre aglutinador que enforteixi les bases de construcció del moviment d'alliberament nacional» va explicar Carles Riera, membre de la comissió de l'11 de Setembre. Ja són tres els partits polítics adherits a la convocatòria, segons ens va manifestar Àngel Colom, portaveu de la Crida. De moment, però, no ha volgut donar-ne els noms, encara que afirma que les negociacions amb diferents forces polítiques van per bon camí.

Per a Àngel Colom, «el fet de de-

pensa continuar usant l'acció directa malgrat les crítiques rebudes. Aquestes accions, però, sempre seran no violentes.

La Crida té previst convocar, en un termini no especificat, una gran manifestació en defensa del català. Una manifestació monstre, que, segons Àngel Colom, ha de servir «per afirmar el català com la llengua pròpia i única dels Països Catalans. I per exigir l'acceleració, en cadascun dels països, del procés de normalització lingüística, tant institucional com popular». Hi ha previst fer diferents accions en cadascun dels Països Catalans, que culminarien en una gran manifestació conjunta. □